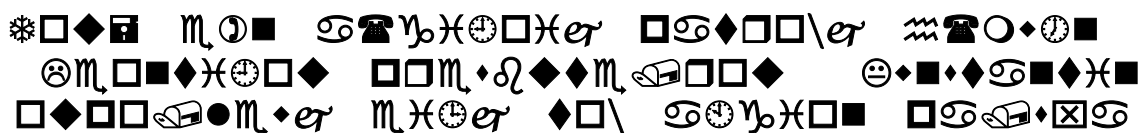

In sanctum pascha (homilia 8)

Σύμβολα πάντα τῆς δεσποτικῆς ἀναστάσεως τῆ τε σωματικῆ εὐωχία καὶ ψυχικῆ σωτηρία· πέπαυται δόλος, ἐξώριστα φθόνος, ἄπωστα μάχη, καταπεπάτηται ἡ ἔχθρα, διαλέλυται πόλεμος, εἰρήνη τιμᾶται, ἀσπασμὸς πληθύνεται, ἀγάπη γνωρίζεται, διάθεσις συμπλέκεται, τὸ φάσκον ῥητὸν πεπλήρωται· Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό, κάκεινο εἶναι τῆ γνώμη ὅπερ πάσχουσι τῆ φύσει.

Ὅντως σύμβολα τῆς δεσποτικῆς ἀναστάσεως τὰ παρόντα. Διὰ τί; Ὅτι οὐκέτι τὸν Ἀδὰμ πενθοῦμεν, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν δοξολογοῦμεν· οὐκέτι τὴν Εὐὰν ὀνειδίζομεν, ἀλλὰ τὴν παρθένον Μαρίαν μακαρίζομεν· οὐκέτι τὸ ξύλον ἀποστρεφόμεθα, ἀλλὰ τὸν σταυρὸν βαστάζομεν· οὐκέτι τὸν ὄφιν φοβούμεθα, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον δυσωπούμεθα· οὐκέτι εἰς γῆν ἀπερχόμεθα, ἀλλ' εἰς οὐρανοὺς ἀνερχόμεθα· οὐκέτι ἔξω τοῦ παραδείσου γινόμεθα, ἀλλ' ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραὰμ ἀυλιζόμεθα· οὐκέτι ἀκούομεν ἰουδαϊκῶς· Νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου· ἐγενήθη ὁ λαὸς μου ὡς οὐκ ἔχων ἐπίγνωσιν, ἀλλὰ ψάλλομεν πνευματικῶς· Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. Διὰ τί; Ὅτι οὐκέτι ὁ ἥλιος σκοτίζεται, ἀλλὰ πάντα φωτίζεται· ὅτι οὐκέτι τὸ καταπέτασμα ῥήγνυται, ἀλλὰ ἡ ἐκκλησία στηρίζεται· οὐκέτι βαῖα φοινίκων βαστάζομεν, ἀλλὰ τοὺς νεοφωτίστους περιφέρομεν. Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ κύριος. Αὕτη καὶ οὐχ αὗται· μία γὰρ βασίλισσα καὶ οὐ πολλὰ τυραννίδες. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἡ κυριώνυμος, ἡ τροπαιοῦχος, ἡ τῆς ἀναστάσεως βαβαλίστρια, ἡ τῆς χάριτος καλλωπίστρια, ἡ τῶν πιστῶν εὐωχήτρια, ἡ τοῦ λογικοῦ ἀμνοῦ διαμελίστρια, ἡ τῶν ἀναγεννηθέντων γαλακτοδότρια, ἡ καμνόντων ἀναπαύστρια. Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ, μὴ εἰς καπηλεῖα τρέχοντες ἀλλ' εἰς μαρτύρια σπεύδοντες, μὴ μέθην τιμώντες ἀλλὰ συμμετρίαν ἀγαπῶντες, μὴ ἰουδαϊκῶς σκιρτῶντες ἀλλὰ ἀποστολικῶς τρυφῶντες, μὴ ἐν ταῖς ἀγοραῖς παίζοντες ἀλλ' ἐν τοῖς οἴκοις ψάλλοντες.

Ἀναστάσεως γὰρ ἡ παροῦσα ἡμέρα, οὐχὶ δὲ ὕβρεως· οὐδεὶς ὀρχούμενος εἰς οὐρανοὺς ἀνέρχεται, οὐδεὶς μεθύων βασιλεῖ παρίσταται. Μηδεὶς ὑμῶν τὴν ἡμέραν ταύτην λυπήσῃ, ἀλλὰ θεϊκῶς ψάλλῃ· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Ἀδὰμ ἠλευθερώθη, ἡ Εὐὰ τῆς λύπης ἀπηλλάγη, ἡ ἀνθρωπότης τῆς ὀδύνης ἐλυτρώθη. Σήμερον γὰρ ὁ δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς νυκτίων ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς πρὸ πάντων Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ καὶ τῇ ἄλλῃ Μαρίᾳ ἐφάνη καὶ πρὸς αὐτὰς ἔφησεν· Χαίρετε, καὶ δι' ὑμῶν ἅπαν τὸ γένος. Χαίρετε, ὁ κύριος πρὸς τὰς γυναῖκας. Ἐροῦσι δὲ πάντως τινές· Καὶ διὰ τί ὁ κύριος ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν τοῖς ἀποστόλοις πρῶτον οὐκ ὤφθη ἀλλὰ ταῖς γυναῖξιν καὶ ταύταις ἔφη· Χαίρετε; Διὰ τί; Ἐπειδὴ περ διὰ γυναικὸς ἡ λύπη ἦνθησεν, ὁ κύριος πάλιν διὰ γυναικὸς τὴν χαρὰν ἐβλάστησεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ φάσκον ῥητὸν· Ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. Ἀλλὰ μὲν τοῦ κυρίου σταυρωθέντος καὶ τάφῳ προσομιλήσαντος δι' ἡμᾶς, οὐ δι' ἑαυτόν, πάντες οἱ ἀπόστολοι φυγῇ τὴν σωτηρίαν πορισάμενοι διεσκορπίσθησαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· αὗται δὲ αἱ γυναῖκες τῷ φόβῳ ἀγρυπνοῦσαι καὶ παννυχίζουσαι τὸν σωτῆρα προσδεχόμεναι, ὅθεν μέχρι σήμερον

φιλοπαννύχιον τὸ τῶν γυναικῶν ὑπάρχει γένος. Ἐπεὶ οὖν αὐταὶ παρέμειναν ἐν τῷ τάφῳ, ἀναγκάως συναντήσας αὐτὰς ὁ κύριος ἔφη· Χαίρετε, ἐπειδὴ καὶ ἐκλαύσατε· οἱ γὰρ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν

, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν. Χαίρετε, τὴν φωνὴν γνωρίσατε· τὸ σχῆμα γὰρ παρήλλαγμαί, οὐ κατὰ τὸν τῆς ὑπάρξεως λόγον, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς ἀμφιάσεως. Χαίρετε, γυναικες ὑμεῖς· ἐκεῖ γὰρ στρατιωτικὴ κουστωδία κόπτεται τὸν τάφον τὸν ἐν τῷ τάφῳ μὴ ὀρῶντες, τὴν σφραγίδα κατέχουσι τὸν θησαυρὸν ἀπολέσαντες, ἀργύρια σπεύρουσιν ἵνα τὸ ψεῦδος θερίσωσιν. Ἔδοξάν με τεθνάναι Ἰουδαίων παῖδες τὸν τῶν νεκρῶν ἐγέρτην. Μάθωμεν νεκροῦ δύναμιν. Ἴστε γὰρ πάντες ὑμεῖς οἱ γνήσιοι τῆς ἀναστάσεως υἱοί, οἱ ἔμψυχοι τοῦ κόσμου φωστῆρες, οἱ λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, οἱ τῆς ἄνω Ἱερουσαλὴμ πολιτάρχαι, ὅτι περ μετὰ τὴν τοῦ κυρίου ἐκούσιον ταφὴν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι προσελθόντες τῷ Πιλάτῳ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ὁ πλάνος ἐκεῖνος εἶπεν ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. Νῦν οὖν κέλευσον ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τρίτης ἡμέρας. Ὁ δὲ Πιλάτος πρὸς αὐτοῦς· Ἔχετε κουστωδίαν στρατιωτικὴν, ὡς οἴδατε ποιήσατε. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπελθόντες φησὶν ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας. Ὡς νεκροῦ φόβος, ὡς τάφου τρόμος. Οἱ ζῶντες τὸν νεκρὸν δεδοίκασιν, οἱ ἀποστρεφόμενοι τὸν κύριον Ἰουδαῖοι νῦν τὸν τάφον τοῦ κυρίου παρακαθεζόνται, στρατιώτας παρεκατέστησαν τῷ μνήματι, ἄκοντες ὁμολογοῦσιν ὅτι βασιλεὺς ἦν ὁ κατακείμενος· στρατιῶται γὰρ βασιλέως φρουροί. Ἄλλ' ὡς φαρισαῖοι, εἰ πλάνος ἦν ὁ δεσπότης Χριστός, τί δεδοίκατε τὸν πλάνον; Τί στρατιώτας μισθοῦσθε εἰς βοήθειαν; Τίς νεκρὸν ποτὲ πολεμεῖ; Τίς ποτὲ τάφον ἀντιπαρατάττεται; Εἰ ἐφοβήθη, ὡς Ἰουδαῖοι, ὁ δεσπότης Χριστὸς τὴν σφραγίδα καὶ τὸν λίθον καὶ τὴν κουστωδίαν τὴν στρατιωτικὴν, ὁ κάτω μὲν τῷ σώματι κείμενος, μηδαμοῦ δὲ ἀπολειπόμενος τῇ θεότητι, καὶ οὐκ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καλῶς καλεῖτε πλάνον. Εἰ δὲ ἀνέστη, καθὼς εἶπεν, τί Πιλάτον παρακαλεῖτε; Οὐχὶ μᾶλλον τὰς γραφὰς κατανοεῖτε; Μὴ γὰρ ἐν τῇ ἐνανθρωπήσει μόνον εἶπεν ὁ κύριος ὅτι Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι; Ἀκούσατε αὐτοῦ, ὡς Ἰουδαῖοι, ὅτι πρὸ πολλῶν τῶν χρόνων διὰ τοῦ προφήτου Σοφονίου προεγνώρισε καὶ προέλεγε τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐ νεαρὸν τὸ πρᾶγμα ἀλλὰ παλαιὸν τὸ βράβευμα. Ἀκούσατε αὐτοῦ λέγοντος πρὸς τὴν τῶν ἐθνῶν συναγωγὴν διὰ Σοφονίου τοῦ προφήτου· καλὸν γὰρ ἐν τῇ ἀναστάσει τὰ τῆς ἀναστάσεως προβάλλεσθαι. Τί οὖν ὁ κύριος πρὸς τὴν τῶν ἐθνῶν συναγωγὴν; Τῇ Ἰουδαϊκῇ συναγωγῇ βιβλίον δέδωκεν ἀποστασίου, τῇ δὲ ἐθνικῇ προϊκῶν χάριτος ὑπηγόρευσε. Ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον, διότι τὸ φῶς μου εἰς συναγωγὴν ἐθνῶν. Τί ἐρεῖς πρὸς ταῦτα, ὡς Ἰουδαῖε, ὁ τὸ γράμμα κατέχων καὶ τὸ πνεῦμα λακτίζων; Τίς λέγει ὅτι Ὑπόμεινόν με εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου; Μὴ ἄρα Δαυὶδ ἢ εἰς τὸν Δαυὶδ εἴρηται τοῦτο; Ἀλλὰ ψεῦδος τὸ λεγόμενον· μετὰ γὰρ τὸν Δαυὶδ ταῦτα ἐλέχθη· ἄλλως τε δὲ ὁ Δαυὶδ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦν βασιλεὺς, οὐχὶ δὲ τῶν ἐθνῶν καθηγητής. Εἰ δὲ φιλονεικοῦσιν Ἰουδαίων παῖδες πολεμικὸν γὰρ τὸ τούτων φύλον ὅτι εἰς τὸν Δαυὶδ εἴρηται, ἀκουσάτωσαν ὅτι οὐ μόνον ταῦτα οὐκ εἰς τὸν Δαυὶδ προεφητεύετο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Δαυὶδ περὶ τῆς ἐνσάρκου τοῦ κυρίου ἀναστάσεως πρὸ πολλῶν τῶν χρόνων κελαδῶν ἔλεγε· Οὐκ ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ᾄδην οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.

Εἰ ταῦτα ἀληθῶς εἴρηται, ὡς Ἰουδαῖοι, τί στρατιώτας μισθοῦσθε ἵνα τὴν ἀνάστασιν κλέψητε; Ἥλιον τάφῳ ἐναποκλείει τίς; Ἀκούσατε αὐτοῦ, ὡς Ἰουδαίων παῖδες, διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου ὀνειδίζοντος ὑμᾶς καὶ τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν διάβολον καὶ

ταύτην προσαλπίζοντος τὴν ἀνάστασιν καὶ λέγοντος οὕτως· Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι. Νῦν φοβηθήσεσθε. Ματαία ἐστὶν ἡ ἰσχὺς τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Καὶ τίς ὁ πατήρ τῶν Ἰουδαίων; Ὁ διάβολος. Καὶ τίς τούτου μάρτυς; Αὐτὸς ὁ κύριος λέγων πρὸς αὐτοὺς αὐτοψὶ ὅτι Ὑμεῖς ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ σατανᾶς. Ματαία ἡ ἰσχὺς τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἀληθὴς ὁ λόγος· ἐκεῖνος γὰρ ξύλον κατάρας ἔπηξεν, ἐγὼ σταυρὸν εὐλογίας τεκτονεύω· ἐκεῖνος τάφον ἐλατόμησεν, ἐγὼ θυσιαστήριον αὐτὸ κατεργάζομαι· ἐκεῖνος Ἰουδαίοις με κατέλιπεν εἰς θάνατον, ἐγὼ θᾶπτον αὐτὸν ἀποπνίγω. Ὅντως ματαία ἡ ἰσχὺς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ διαβόλου· ἤδη γὰρ καὶ σήμερον ἄθρει πόσους ζεζημίωται παῖδας, τοὺς παρόντας νεοφωτίστους λέγω· ἡ γὰρ τούτων λαμπρότης <ἐκείνου σκοτία>, ἡ τούτων εὐωχία ἐκείνου ἀηδία· <οὔτοι ἐν ἐκκλησίᾳ,> ἐκεῖνος ἐν ἐρημίᾳ· οὔτοι μετ' ἀγγέλων, ἐκεῖνος μετὰ χοίρων· ὅθεν ἐκεῖνος ἐξέπεσεν, οὔτοι ἀνεσφαιρίσθησαν καὶ ἐκεῖ ἐρριζώθησαν· οἱ πάλαι δοῦλοι νῦν δὲ ἐλεύθεροι, καὶ ὁ ποτὲ ἀρχάγγελος νῦν διάβολος· οἱ ποτὲ ἐχθροὶ νῦν φίλοι, καὶ ὁ ποτὲ φίλος νῦν κατάκριτος· οἱ ποτὲ πένητες νῦν πλούσιοι, καὶ ὁ ποτὲ πλούσιος νῦν ῥακοδύτης· οἱ ποτὲ ἄδοξοι νῦν ἔνδοξοι, καὶ ὁ ποτὲ ἔνδοξος νῦν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς· οἱ ποτὲ αἰχμάλωτοι νῦν δὲ λελυτρωμένοι, καὶ ὁ ποτὲ αἰχμαλωτίζων νῦν μηδένα κατέχων. Καὶ ὅτι ὡς ἀπὸ αἰχμαλωσίας οἱ νεοφώτιστοι ἐρύσθησαν τῇ τοῦ βασιλέως Χριστοῦ ἐπιστάσι, ἄκουε τοῦ ἀγίου πνεύματος διὰ τοῦ προφήτου Δαυὶδ λέγοντος περὶ τούτων τῶν νεοφωτίστων ἐκ πολλῶν τῶν χρόνων· Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου οὐκ ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν, καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης. Ἀψευδῆ τὰ λεχθέντα· ἀπὸ παντὸς γὰρ γένους καὶ πάσης φυλῆς καὶ χώρας τούτους λογικοὺς ἰχθύας διὰ τῶν ἀλιέων ἀποστόλων ἡ σαγήνη τῆς κολυμβήθρας ἐζώγησεν. Τοιαύτη γὰρ ἡ τέχνη τῶν ἀλιέων Χριστοῦ· οὐ λίνας ἰστώνειν ἀλλὰ πίστεϊ ζωγοῦσιν. Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι παρὰ κυρίου ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ, τοῦ ζιζανιοσπόρου διαβόλου, τοῦ σπείραντος καὶ μὴ θερίσαντος· ἡ γὰρ ἔρημος παράδεισος γέγονεν, οὐκέτι κνίδας ἐχθρῶν προβάλλουσα, ἀλλὰ κρίνα νεοφώτιστα ἀνθοῦσα. Τούτους γὰρ θεωρήσας καὶ Ἡσαΐας πρὸ πολλῶν χρόνων ἔλεγεν· Ἀγαλλιάσθω ἡ ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον. Διὰ τί δὲ καὶ κρίνα οἱ νεοφώτιστοι προσαγορεύονται; Διὰ τὸ λευκὸν μὲν τῆς ἀμφιάσεως ἐξωθεν, χρυσαυγὲς δὲ τῇ πίστει ἔνδοθεν. Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου. Τί εἰπάτωςαν; Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. Ἡ παγὶς συνετρίβη καὶ ἡμεῖς ἐρρύσθημεν. Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου· Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσωμαι αὐτόν; Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσσε γὰρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέθηκέ μοι. Ποῖον ἱμάτιον; Τὸ τῆς πίστεως ἔνδυμα. Καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης, ποῖον; Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, δηλαδὴ τὴν τῆς ἀδαιρέτου τριάδος ὁμολογίαν. Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου. Εἰπάτωςαν καὶ μὴ σιωπάτωςαν, μὴ λήθη τὴν εὐεργεσίαν παραπεμψάτωςαν. Εἰπάτωςαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου· Εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα, εἷς θεὸς ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν.

Μὴ ἄλλα κάτω εἰπάτωςαν ἐν τῇ κολυμβήθρα καὶ ἄλλα ἄνω φλυαρείτωςαν. Ὡς ἐδιδάχθης, ὦ νεοφώτιστε, θρήσκευε· ὡς ἐβαπτίσθης, δόξαζε· ὡς ἀνεγεννήθης, πίστευε καὶ αὖξανε· ὁ ἐπιστεύθης, φύλαξον· ὁ ἐνέδύσω, μὴ περισχιζε· ὁ ἐκτήσω, <μὴ> πίπρασκε· ὡς ἀετὸς ἀνεγεννήθης, τὰ ἄνω ζήτει· ἐκ Σοδόμων ἐξῆλθες, μὴ ὑποστρέψης εἰς τὰ ὀπίσω, ἵνα μὴ γένη στήλη ἀλόδῳ ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Λῶτ· τέκνον ἐκλήθης, τὸν Ἀβεσσαλῶμ μὴ μιμῆση· μαθητὴς ἐγένου, τὸν Ἰούδαν μὴ συντύχης· εἰς τὴν κιβωτὸν εἰσηλθες, τῷ κόρακι

μη πλησιάσης· τῆς Αἰγύπτου ἠλευθερώθης, βουκέφαλον μη θεοποιήσης· δαιμόνων ἔλυτρώθης, μη ὑπολάβης ἀστέρας εἶναι ἀγίους· ἔλευθερίας ἠξιώθης, μη γίνου δοῦλος ἡδονῶν. Ἐξεδύσω τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνεδύσω τὸν νέον, ὅς ἐστι Χριστός· ἀσφαλῶς τήρει σου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ μολυσμῶν, ἐκ τῶν ἐθνῶν ἀπεσπάσθης, τὸν ἥλιον μη προσκυνήσης· ὁ ἥλιος γὰρ διὰ σέ, οὐ σὺ διὰ τὸν ἥλιον. Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου. Τί εἰπάτωσαν; Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεὸν καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. Ταῦτα ἡμῖν ἀρτίως Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς παρέθηκεν, ὁ τῶν ἐπουρανίων ἰχνηλάτης, ὁ ἄτρωτος τοῦ ἀγίου πνεύματος στύλος, ὁ μόνος τολμήσας πολυπραγμονῆσαι τὸν πατρῶον κόλπον, ὁ τὸν Ἑλληνισμόν διαλύσας, ὁ Ἰουδαισμόν ἀφανίσας, ὁ πᾶσαν αἴρεσιν ὡς ἀράχνην διασπάσας, ὁ τοσοῦτον ὕψος ἐν τῇ πηλίνῃ γλώσσει βαστάξας, ὁ εἰς τὸ στῆθος τοῦ κυρίου ἀναπεσὼν ὡς εἰς ἀέναον πηγὴν κάκειθεν τὸ νᾶμα τῆς θεογνωσίας τῷ κάδῳ τῆς πίστεως ἀρυσάμενος. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεὸν καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. Ἄκουε συνετῶς. Πανταχοῦ τὸ ἦν, οὐδαμοῦ τὸ ἐγένετο ἢ ἐκτίσθη· πανταχοῦ θεός, ***** πανταχοῦ ποιητής, οὐδαμοῦ τὸ ὑπεξούσιον. Τίνι πεισθῶμεν; Ἰωάννη τῷ θεολόγῳ ἢ Ἀρείῳ τῷ βλασφημολόγῳ; Οὐδεὶς μοι λόγος πρὸς Ἄρειον τὸν τῆς θεότητος ζυγοστάτην. Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου. Τί εἰπάτωσαν; Οὐδεμία μοι κοινωνία πρὸς Μαρ<α>θώνιον τὸν τοῦ ἀγίου πνεύματος τομέα. Ἄλλ' ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῇ ἀμνησία κακῶν· διὸ πάντα αἰρετικὸν τῶν ἱερῶν περιβόλων καὶ σήμερον ὡς κύνα λαθροδάκτην διώξαντες ἡμεῖς πεισθῶμεν τῷ προπάτορι Ἰακώβ λέγοντι καὶ αὐτῷ συνεισφέροντι περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἀναστάσεως οὕτως· Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη φησὶν ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος λέοντος· τίς ἐγείρει αὐτόν; Ταῦτα Ἰακώβ εἰς τὸν δεσπότην ἡμῶν Χριστὸν προεφήτευσεν.

Διὰ τί δὲ ὡς λέων ἐκοιμήθη ὁ Χριστός; Τὸ μὲν διὰ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, τὸ δὲ διὰ τὸ δυνατὸν τῆς ἀναστάσεως· ὡς γὰρ λέοντα καθεύδοντα οὐδεὶς διυπνίσει ἀνέχεται, εἰ μὴ αὐτὸς ἑαυτὸν διυπνίσει, οὕτω καὶ τὸν δεσπότην Χριστὸν οὐδεὶς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν ἤγειρεν, ὡς ἔστιν αὐτοῦ ἀκοῦσαι λέγοντος· Ἐξουσίαν ἔχω τὴν ψυχὴν μου θεῖναι καὶ ἐξουσίαν ἔχω λαβεῖν αὐτήν· καὶ αὐθις· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγείρω αὐτόν. Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων φησὶν, ἐπειδὴ λέων προσηγόρευται ὁ Χριστός. Διὰ τί; Ὡς περ ὁ σωματικὸς λέων καθεύδων ἀνεωγμένους ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο γὰρ φύσις τῷ λέοντι, οὕτω καὶ ὁ δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς καθευδήσας τῷ λόγῳ τῆς ἐνανθρωπήσεως τῷ τριημέρῳ οὐκ ἔκλεισε τὸ ὄμμα τῆς θεότητος, ὅτι αὐτῷ πρέπει τιμὴ καὶ κράτος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.